

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘТНӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КҮҢГӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422008, Түбән Шашы авылы,
Молодежная урамы, 68 йорт
Тел.: (8-84369) 3-60-38; факс: 3-60-38

РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КУНГЕРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ АТНИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422008, дер. Нижние Шаши, ул. Молодежная,
д.68
Тел.: (8-84369) 3-60-38; факс: 3-60-38

КАРАР №7

Түбән Шашы авылы

"08" июль 2025 ел

«Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә 2025-2029 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын кабул итү түрында»

Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару өчен уңай икътисадый мөхит формалаштыру максатларында, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрында» Федераль законның 14 статьясы 3 өлеше, 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрында» Федераль закон, 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрында» Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге Уставы нигезендә, карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә 2025-2029 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләргә, Әтнә муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе белән килештерергә һәм 1 нче күшымта нигезендә расларга.
2. Күңгәр авыл жирлеге территориясендә 2025-2029 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүне тәэммин итү өчен чаралар планын 2 нче күшымта нигезендә расларга.
3. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге башкарма комитетының 2019 елның 30 декабрендәге 10 номерлы «Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә 2020-2024 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын кабул итү түрында» каарын үз көчен югалткан дип танырга.
4. Әлеге каарарны «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында» (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы «Әтнә муниципаль районы» муниципаль берәмләгенең «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында үрнаштырырга.
5. Әлеге каарарның үтәлешен контролльде тотуны үз өстемә алам.

Күңгәр авыл жирлеге башлыгы:

Г.И.Рәхимҗанова

Татарстан Республикасы Әтнә
муниципаль районы Күңгәр
авыл жирлегенде башкарма
комитетының 2025 елның 8
июлендәге 7 номерлы карарына
1 нче күшымта

**2025-2029 елларга Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
Программасы**

Программаның паспорты

2025-2029 елларга Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы

Программаның исеме: | «2025-2029 елларга Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы»

Программаның заказчысы: | Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегенде башкарма комитеты

Программаны әшләүчеләр: | Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегенде башкарма комитеты

Программаның нигезе: | 1. 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон;

2. 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» Федераль закон;

3. 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» Татарстан Республикасы Законы;

4. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегенде башкарма комитеты

Программаның максатлары: | - Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру;

- Икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына хәл итү

Программаның бурычлары: | - Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү инфраструктурасын үстерү;

- Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәҗәдәге бюджетларга салым көрөнөрөн арттыру;

- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру;

- Жир мәнәсәбәтләрөн камилләштерү һәм жир базарын үстерү;

- Минималь хәзмәт хакы дәрәҗәсен минималь қуллану бюджетының қыйммәт бәясенән тубәнрәк булмавын тәэмин итү;

- Бизнес-Хакимият-Жәмғыять коммуникацияләр системасын үстерү;

- Халыкның әшсез өлешиң поселокның халыкны әш белән тәэммин итү өлкәсендәге балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алыш, кече бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар тудыру;
- Кече бизнес өлкәндә эшләүчеләрне социаль яклау белән тәэммин итү;
- Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнес ролен арттыру.

Финанслау күләме һәм чыганаклары | Финанслауның гомуми күләме 4000 сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2025 ел - 0 сум
2026 ел - 1000 сум
2027 ел - 1000 сум
2028 ел - 1000 сум
2029 ел - 1000 сум

Программаны финанслау Әтнә районы Күңгәр авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүгә юнәлдерелгән бюджеттан тыш чыганаклар акчалары (конкрет суммалар күрсәтелмичә, мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана)

Программа бүлекләре:

1. Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле тәрләре.
5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр.
6. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.
7. 2025-2029 елларга Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чарапары.

1. Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек торышын анализлау

Базар хужалығы системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәгә факторлар билгели:

- мөстәкыйль рәвештә үз иминлекен һәм тормыш дәрәҗәсен тәэммин итүче һәм гражданлық җәмгыятенең төп тотрыкли сәяси кече булган урта сыйныф өлешиң арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа әш урыннары булдыру, эшсезлек дәрәҗәсен һәм җәмгыятьтә социаль киеренкелекне кимету өчен зур потенциал булу;
- халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз үзгәрту, оператив рәвештә яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү программасын әшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Әлеге Программа 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында», 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» Федераль законнар, 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-

ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позицияләрне биләсә дә, бер төркем проблемалар һаман хәл итәлмәгән килеш кала.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген үстерүне тоткарлый торган факторлар булып торалар:

- инвестиция ресурсларына керү мәмкинлегенең авырлыгы, кредит ресурсларының авыр алышының фонында үз финанс чараларының житәрлек булмавы;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында мәгълүматның житәрлек булмавы, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының ачык регламентлары булмавы.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары ягыннан каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече эшмәкәрлек субъектларының социаль җаваплылыгы югары булмавы.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба прогрессив үсеше мәгълүмати, белем бирү, консультация бирү, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементләр һәм кооперация урнаштыру, шулай ук башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән үсеше өчен уңай шартлар тудыру буенча максатчан эш алыш бару нәтижәсендә генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләти булмаган оешмаларның куелган максатларга ирешу өчен тырышлыкларын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның көтелгән социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программа Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисади һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак кече эшмәкәрлекнең барлыкка килүен һәм тотрыкли эшчәнлеген стимуллаштыруучы уңай икътисади мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен кинәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый нығыту;
- авыл жирлеге бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;
- кече эшмәкәрлектә мәшгуль булган хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрү, мәшгульлекнең ёстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүү;
- товар базарын жирле житештерү конкурентлыкка сәләтле продукциясе һәм хезмәтләре белән тулышландыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең ёстенлекле төрләре

Халыкның тормышын яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыкли икътисади үсешне тәэмин итү максатларында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең ёстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәтә күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;

- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең нәтижәле үсеше өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мәлкәти ярдәм күрсәту.
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультация ярдәме күрсәту.
4. Күңгәр авыл жирлегендә эшмәкәрнең үңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында үңай иҗтимагый фикер формалаштыру.
5. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар өзөрләү.
6. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын үстерүгә ярдәм итү һәм стимуллаштыру.
7. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

6. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа белән идарә итү | Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаны финанслау | РФ, ТР бюджеты, жирлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганаклар, кече бизнес субъектларының үз акчалары

Программаның төп башкаручылары | Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаның үтәлешен контролльдә тоту | Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге Советы

7. 2025-2029 елларга Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чарапары

Бурычның исеме	Төп чарапарның исеме
Кече һәм урта бизнес субъектлары санын арттыру. Әтнә муниципаль районы Күңгәр авыл жирлеге кече эшмәкәрлек субъектларының конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру	Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати ярдәм күрсәту, Интернет чeltәрендә Әтнә муниципаль районының рәсми порталында «Кече һәм урта бизнес субъектлары өчен мәгълүмат» битенең эшләвен тәэммин итү, эшмәкәрлек жәмәгатьчелеге белән коммуникацияләр өчен ёстәмә мәйданчыклар булдыру һәм алыш бару
Кече һәм урта бизнеста мәшгуль булғаннарның эш сыйфатын һәм хезмәт шартларын яхшырту, кече һәм урта бизнес субъектларының конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына өзөрлек, яңадан өзөрлек һәм квалификацияне күтәрү өлкәсендә, хезмәт саклау һәм янгын куркынычсызлығы таләпләренә өйрәту курслары мәсьәләләрендә ярдәм күрсәту. Хезмәт саклау, хезмәт шартларын маxсус бәяләү, хезмәт законнары мәсьәләләре буенча методик ярдәм

Бурычның исеме	Төп чарапарның исеме
Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының имиджын, эшлеклелек активлығын арттыру, яшьләрнең үз бизнесын алып баруда компетенцияләрен һәм күнекмәләрен үстерү	"Түгәрәк өстәлләр", конференцияләр, семинарлар, конкурслар һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән башка чарапар үткәру юлы белән яшьләр арасында эшмәкәрлек әшчәнлеген пропагандалау һәм популярлаштыру. Мәктәпләрдә ачык дәресләр, эшмәкәрләр белән очрашулар, конкурслар үткәру.
Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс ярдәменен үстерү программалары белән таныштыру. чарапарын гамәлгә ашыру	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы, Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы министрлыгы, Татарстан Республикасы буенча Хезмәт һәм халыкны социаль яклау министрлыгы линиясе буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Ярдәм чарапарын алуда булышлык курсәту.

Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль
районы Күңгәр авыл җирлеге
башкарма комитетының 2025 елның «08»
июля 7 номерлы каарына 2 нче күшымта

**2025-2029 елларда Күңгәр авыл җирлеге территориясендә кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү өчен чаralар планы**

1. Күңгәр авыл җирлеге территориясендә кече эшмәкәрлеккә ярдәм
инфраструктурасын үстерү.
2. Мәгълүмат бири, консультация һәм укыту.
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын торак булмаган биналар белән тәэмин
итү.
4. Жирлек яшьләрен эшмәкәрлек эшчәнлегенә актив жәлеп итү, аларның социаль-
хезмәт адаптациясенә ярдәм итү.
5. Шәхси эшмәкәрләр эшчәнлеген хокукий яктан тәэмин итү системасын үстерү.
6. Авыл хужалыгында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча чаralар эшләү
һәм гамәлгә ашыру.
7. Кече һәм урта бизнеска салым һәм административ йөкләнешне оптимальләштерү,
эшмәкәрлек эшчәнлеге милек хокукларын яклау.
8. Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары эшчәнлеген контролъдә тоту һәм күзәтү
буенча чаralар системасын камилләштерү